

Avaleht>Teie õigused>Süüdistatavad (kriminaalmenetlused)

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

prantsuse keel

Swipe to change

Süüdistatavad (kriminaalmenetlused)

Luksemburg

Nendel teabelehtedel selgitatakse, mis juhtub, kui isikut kahtlustatakse või süüdistatakse õigusrikkumises, mida menetletakse kohtus. Teabeleht nr 5 leiab teavet selliste väiksemate õigusrikkumiste kohta nagu liiklusnõuete rikkumised, mille eest on tavaliselt ette nähtud kindlaksmääratud karistus, näiteks rahaträhv. Kui olete kuriteo ohvriks langenud, leiab teie kogu teabe oma õiguste kohta siit.

Seda lehekülge ei ole Teie valitud keelde tõlgitud.

Võite saada sisu masintõlgitud versiooni. Võtke arvesse, et see võimaldab ainult teksti ligikaudset mõistmist. Lehekülje omanik ei vastuta masintõlgitud teksti kvaliteedi eest.

-----eesti keel-----bulgaaria keelhispaania keeltšehhi keeltaani keelsaksa keelkreeka keelinglise keelhorvaadiitaalia keelläti keelleedu keelungari keelmalta keelhollandi keelpoola keelportugali keelrumeenia keelslovaki keelsloveeni ▼ keelsoome keelrootsi keel

Kriminaalmenetluse lühikirjeldus

Allpool esitatakse kriminaalmenetluse tavapärase etappide lühikirjeldus.

Menetlus algab siis, kui saadakse kuriteo teade, kui kannatanu esitab kaebuse või kui politsei esitab raporti kuriteo või õigusrikkumise kohta.

Riigiprokurör annab korralduse eeluurimise toimetamiseks.

Politsei kuulab kahtlustatavad üle ja võib neid kuni 24 tundi kinni pidada.

Kui riigiprokurör määrab uurimiskohtuniku, otsustab viimane teile süüdistuse esitamise üle, s.t selle üle, kas esitada teile ametlik süüdistus õigusrikkumise toimepanemises ning teid seejärel üle kuulata.

Kohtunik võib lasta politseil teid vahistada ja vangistada. Teil on õigus taotleda ringkonnakohtunike kinnisel nõupidamisel enda ajutist vabastamist.

Eeluurimiskohtunik uurib kriminaalasja süüstavaid ja süüst vabastavaid aspekte.

Pärast uurimist annab eeluurimiskohtunik toimiku üle prokurörile, kes teeb soovitusi teie vabastamise kohta (kriminaalasi lõpetatakse edasise tegevuseta) või asja kohtule arutamiseks saatmise kohta. Teil on õigus esitada apellatsioon enda kohtu alla andmise peale.

Kui teile on esitatud süüdistus kuriteo toimepanemises, peate te ilmuma kohtuistungile.

Kohtuotsusega mõistetakse teid õigeks või süüdi.

Teil on õigus esitada apellatsioon ning õigus asja uuesti arutamisele apellatsioonikohtus.

Te leiab üksikasjaliku teabe nende menetlusetappide kohta ja teie õiguste kohta vastavatelt teabelehtedelt. See teave ei asenda advokaadiga konsulteerimist ning selle eesmärk on vaid anda juhiseid.

Euroopa Komisjoni roll

Euroopa Komisjonil ei ole liikmesriikide kriminaalmenetluses mingit osa ning komisjon ei saa teid kaebuste korral aidata. Nendelt teabelehtedelt leiab teavet selle kohta, kuidas ja kellele kaebus esitada.

Vajaliku teabe leidmiseks klõpsake alltoodud linkidel.

1. Õigusnõu saamine**2. Minu õigused uurimise ajal**

Ülekuulamine/eeluurimine politseis

Vahistamine (sealhulgas Euroopa vahistamismäärus)

Eeluurimiskohtuniku toimetatav ülekuulamine ja eelvangistuse kohaldamine

Teie vabastamise käsitlemine kohtunike kolleegiumi kinnisel istungil

Kriminaalasja uurimine riigiprokuröri/eeluurimiskohtuniku poolt ning teie kaitseõigused

Uurimise lõpetamise ja asja kohtule arutamiseks edastamise menetlus

3. Minu õigused kohtumenetluse ajal**4. Minu õigused pärast seda, kui kohus on otsuse langetanud****5. Liiklusnõuete rikkumised ja muud väiksemad õigusrikkumised**

Viimati uuendatud: 05/04/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

1. Õigusnõu saamine

Kui te olete kaasatud mingil viisil kriminaalmenetlusesse, on sõltumatu õiguslase nõu saamine väga tähtis. Teabelehtedelt leiab teavet selle kohta, millal ja millistel tingimustel on teil õigus olla esindatud advokaadi poolt. Samuti leiab teavet selle kohta, kuidas advokaat teid aidata saab. Sellel üldisel teabelehel esitatakse teave selle kohta, kuidas leida advokaat ja kuidas kaetakse tema tasud, kui te ise maksta ei suuda.

Kuidas leida advokaat

Teil on vääramatu õigus kasutada kõikides kohtuasjades advokaadi abi. Te võite pöörduda enda valitud advokaadi poole või võtta ühendust [Luksemburgi Advokatuuriga](#), et saada nimekiri advokaatidest, kelle hulgast valida endale sobiv.

Kui te advokaati ei vali või kui advokatuuri esimees [*Bâtonnier de l'Ordre des Avocats*] peab teie valikut ebasobivaks, määrab advokatuuri esimees teile ise advokaadi. Advokaat on kohustatud järgima talle antud juhiseid, välja arvatud juhul, kui ta seda teha ei saa või kui ilmneb huvide konflikt.

Kui teid on kinni peetud, võite menetluse alguses pöörduda eeluurimiskohtuniku poole taotlusega valveadvokaadi või enda valitud advokaadi kasutamiseks.

Kuidas toimub advokaadile tasumine

Advokaadid kehtestavad ise oma tasud. Kui teie sissetulek ei ole piisav advokaadile tasumiseks, võite esitada kohtute õigusteabe talitusele taotluse õigusabi saamiseks.

Õigusteabe talitus on Luxembourgis, Diekirchis ja Esch-sur-Alzette'is:

Luxembourg: Cité Judiciaire, Bâtiment CR, L-2080, Luxembourg, Tel: 22 18 46

Diekirch: Aler Kiirch, B.P.66 L-9201 Diekirch, Tel: 80 23 15

Esch-sur-Alzette: place de la Résistance, L-4002 Esch/Alzette, Tel: 54 15 52

Teid käsitatakse ebapiisavaid vahendeid omava isikuna, kui teil puuduvad seaduses sätestatud tagatud miinimumsissetulekut ületavad rahalised vahendid.

Seonduvad lingid

[Justiitsministeerium – õigusabi](#)

[Justiitsministeerium – õigusalane nõu](#)

Viimati uuendatud: 05/04/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

2. Minu õigused eeluurimise ja uurimise ajal ning enne kohtumenetluse algust

Millised on eeluurimise etapid?

Uurimise ja eeluurimise ajal kogutakse tõendeid toimepandud kuriteo kohta ning määratakse kindlaks, kas nimetatud kuriteo pani toime üks kahtlustatav või mitu kahtlustatavat.

Riigiprokurör algatab eeluurimise, mis antakse toimetada politseile, kes kuulab üle teo võimalikud toimepanijad, kogub tõendeid ja kirjeldab asjaolusid oma raportis.

Kui uurimine on lõpule viidud, otsustab riigiprokurör, kas lõpetada kriminaalasi edasisi toiminguid tegemata või anda süüdistatav kohtusse.

Kui pandi toime kuritegu või keeruline väiksem õigusrikkumine, määrab riigiprokurör eeluurimiskohtuniku, kes kogub ja kontrollib süüdistatavat süüstavaid ja õigustavaid tehi- ja asjaolusid. Kohtunik esitab süüdistuse igale süüdistatavale, kui ilmneb tema seos juhtumiga, ning võib ise või politsei kaudu teostada läbiotsimist, konfiskeerida vara või toimetada muid toiminguid. Ta võib otsustada süüdistatava vangistada.

Vähemalt kriminaalaja uurimise korral annab kohtunik juhtumi kohta aru riigiprokurörile. Riigiprokurör otsustab, kas lõpetada kriminaalasi edasisi toiminguid tegemata või anda süüdistatav kohtusse. Ringkonnakohtunike kolleegium otsustab kinnisel nõupidamisel, kas järgida riigiprokurööri ettepanekuid või mitte.

Minu õigused uurimise ja eeluurimise ajal

Ülekuulamine / eeluurimine politseis (1)

Vahistamine (sh Euroopa vahistamismäärus) (2)

Ülekuulamine eeluurimiskohtuniku poolt ja eelvangistuse kohaldamine (3)

Teie vabastamise käsitlemine kohtunike kolleegiumi kinnisel istungil (4)

Kriminaalaja uurimine riigiprokurööri/eeluurimiskohtuniku poolt ning teie kaitseõigused (5)

Uurimise lõpetamise ja asja kohtule arutamiseks edastamise menetlus (6)

Ülekuulamine / eeluurimine politseis (1)

Mis juhtub eeluurimise ajal?

Kannatanult kuriteokaebuse või politseilt kuriteo või õigusrikkumise kohta raporti saamisel juhib riigiprokurör eeluurimist ja püüab selgitada välja, kes õigusrikkumise toime pani. Ta võib anda asja eeluurimiskohtunikule, et see koguks teavet õigusrikkumiste kohta. Kuriteo puhul on eeluurimiskohtuniku kasutamine kohustuslik. Võidakse üle kuulata tunnistajaid. Seepärast võidakse teid kutsuda riigiprokurööri juurde, politseisse või eeluurimiskohtuniku juurde andma selgitusi oma osa kohta uuritavas asjas.

Mida tähendab, et mulle esitatakse süüdistus?

Teil tekivad uurimise ja eeluurimise ajal õigused kohe pärast seda, kui eeluurimiskohtunik on teid tunnistanud **süüdistatavaks**, s.t kui teile on esitatud süüdistus kuriteo toimepanemises. Kuid kuni teie süü tõendamiseni ja kohtus kinnitamiseni tuleb teid **käsitada süütuna**.

Mida mulle öeldakse toimuva kohta?

Teil on õigus **saada teavet** süüdistuse laadi ja aluste kohta, s.t süüdistuse aluseks olevate tehilolude ja õigusliku aluse kohta. Selline õigus teavet saada võimaldab teil valmistuda enda kaitsmiseks parimal võimalikul moel. Teave peab olema arusaadav ja täielik ning seda annab teile kas politseiametnik või eeluurimiskohtunik.

Kas mul on võimalik kasutada tõlki, kui ma keelt ei valda?

Kui te ei räägi ühtegi kohtuorganites (politsei või eeluurimiskohtunik) kasutatavatest keeltest, kasutatakse tõlki. Tõlk tõlgib teile kõik teile esitatud küsimused ja kõik teie antud vastused.

Vahistamine (sh Euroopa vahistamismäärus) (2)

Mis juhtub, kui kuritegu või õigusrikkumine avastatakse toimepanemise ajal või vahetult pärast seda?

Kui kuritegu või õigusrikkumine avastatakse toimepanemise ajal või vahetult pärast seda, s.t kui õigusrikkumine on äsja toimunud, võib politsei teid koheselt vahistada, kui teid kahtlustatakse kõnealuse õigusrikkumise toimepanemises. Politsei võib teid kinni pidada maksimaalselt 24 tundi. Teilt võidakse konfiskeerida esemed, mida võidi kasutada õigusrikkumise toimepanemiseks. Teilt võidakse võtta sõrmejäljed ning teid võidakse pildistada. Samuti võidakse võtta teie DNA-proov. Seejärel viiakse teid eeluurimiskohtuniku ette.

Millal ja kuidas saan ma rääkida advokaadiga?

Kui politsei peab teid kinni kuriteo või õigusrikkumise toimepanemisel või vahetult pärast seda või teid kuulab üle eeluurimiskohtunik, on politseiametnik või eeluurimiskohtunik kohustatud teavitama teid teie õigusest kasutada advokaadi abi ning nad peavad võimaldama teil advokaadiga ühendust võtta, et viimane saaks teid aidata. Teile teatatakse sellest kirjalikult enne ülekuulamise algust ning teilt võetakse teile mõistetavas keeles kinnitus selle kohta, et teid on teavitatud.

Kas ma võin pereliikme või sõbraga ühendust võtta?

Politsei peab teile kirjalikult teatama teie õigusest rääkida oma olukorrast ühele teie valitud isikule, saades teilt kinnituse teile mõistetavas keeles, et teid on teavitatud, ning teil võimaldatakse kasutada telefoni. Selleks isikuks võib olla teie pereliige või sõber, välja arvatud juhul, kui see on vastuolus eeluurimise huvidega.

Kas ma võin vajaduse korral võtta ühendust arstiga?

Kohe pärast kinnipidamist teatatakse teile kirjalikult, et teil on õigus kohesele arstlikule läbivaatusele, ning teilt võetakse teile mõistetavas keeles kinnitus, et teid on sellest teavitatud. Riigiprokurör võib samuti määrata arsti teid läbi vaatama, tehes seda kas omal algatusel või teie pereliikme taotlusel.

Kas ma võin ühendust võtta oma riigi saatkonnaga, kui ma olen pärit teisest riigist?

Te võite võtta ühendust ühe inimesega omal valikul ning selleks võib olla teie riigi saatkonna esindaja, kui te seda soovite.

Kas mind võidakse läbi otsida?

Kui te olete kinni peetud ning teid kahtlustatakse selliste esemete varjamises, mis võivad aidata tõde välja selgitada, või selliste esemete varjamises, mis võivad olla ohtlikud teile või teistele, võib samast soost isik teid läbi otsida.

Kas minu kodu, kontor, auto jne võidakse läbi otsida?

Eeluurimistoiminguna võidakse teie vara läbi otsida üksnes teie sõnaselgel, käsitsi kirjutatud nõusolekul. Kui teid tabatakse kuriteo või õigusrikkumise toimepanemiselt või vahetult pärast seda, ei ole sellist nõusolekut tarvis ning läbiotsimist võib teostada igal ajal ööpäevaringselt. Samuti võidakse läbi otsida teie auto, kui on märke, mis annavad alust arvata, et te olete kuriteo või õigusrikkumise toime pannud.

Eeluurimise käigus võib teie vara läbi otsida ainult ajavahemikul alates kella 6.30-st kuni 20.00-ni. Te võite saada koopiad konfiskeeritud dokumentidest ning taotleda konfiskeeritud vara teile tagastamist. Ametiasutused tagastavad selle vara teile, kui seda ei ole vaja tõe väljaselgitamiseks või menetlusosaliste õiguste kaitseks ning kui vara tagastamine ei kujuta endast ohtu isikutele ega varale. Vara tagastamisest võidakse keelduda, kui konfiskeerimine on seaduses sätestatud.

Kas minult küsitakse DNA-proovi, digitaalseid sõrmejälgi või muid kehavedelikke?

Riigiprokuröri või eeluurimiskohtuniku korraldusega ning teie eelneval kirjalikul nõusolekul võib politseiametnik võtta teilt rakuproove, et koostada võrdlemiseks teie DNA-profiil.

Teid võidakse sundida andma rakuproove, kui teie ja kõnealuste tegude toimepanemise vahel näib olevat otsene seos ning kui need teod on karistatavad vähemalt kaheaastase vangistusega.

Teid ei saa sundida andma vereproovi.

Riigiprokurör võib anda korralduse digitaalsete sõrmejälgede võtmiseks, kui on alust arvata, et te olete osalenud kuriteos või õigusrikkumises, mis avastati toimepanemise ajal või vahetult pärast seda, ning eeluurimise ajal. Neid sõrmejälgi võib politsei kasutada hiljem kuritegude ennetamisel, uurimisel ja avastamisel.

Kui digitaalsete sõrmejälgede võtmine on teie isiku kindlakstegemiseks vältimatu, võidakse teil paluda need anda toimepanemise ajal või vahetult pärast seda avastatud kuriteo või õigusrikkumise suhtes toimetatava uurimistoimingu või eeluurimise osana või ülekuulamise ajal või läbiotsimise ajal, mida viiakse läbi riigiprokuröri või eeluurimiskohtuniku loal kohtuorgani antud läbiotsimismääruse alusel. Neid sõrmejälgi võib politsei kasutada hiljem kuritegude ennetamisel, uurimisel ja avastamisel, kui teie suhtes viiakse läbi politseiuurimist või kohaldatakse jõustamismeetmeid.

Kuidas saab eeluurimiskohtunik mind ülekuulamisele tuua?

Kui te olete vabaduses, võib eeluurimiskohtunik kutsuda teid ülekuulamisele kirja teel, s.t saata teile kohtukutse. Ta annab teile lihtsalt teada, et te peate kohale ilmuma märgitud kuupäeval ja ajal ning et eeluurimiskohtunik kuulab teid viivitamatult üle.

Kuid eeluurimiskohtunik võib ka paluda politseil teid üles otsida ja teha määruse teie ülekuulamisele toimetamiseks, kui ta leiab, et te võite põgeneda, et tõendid võivad kaduma minna või et te ei ilmu ettenähtud ajal kohale. Kuriteo puhul eeldatakse põgenemisohtu, kui teo eest on seadusega ette nähtud kriminaalkorras karistamine.

Vahistamismäärus võidakse teha juhul, kui süüdistatav on põgenenud või elab välismaal ning kui talle süüks pandavate tegude eest võidakse teda karistada vabadusekaotusega.

Kui ma olen pärit teisest riigist, siis kas ma pean uurimises osalema ning kas ma võin osaleda video kaudu?

Te peate viibima istungil. Seadus ei võimalda teil video kaudu osaleda.

Ülekuulamine eeluurimiskohtuniku poolt ja eelvangistuse kohaldamine (3)

Mis on eeluurimiskohtuniku toimetatava ülekuulamise eesmärk?

Eeluurimiskohtunik teeb kindlaks teie isiku ja annab teile teada, mida on menetluse käigus tehtud. Seejärel teavitab ta teid sellest, et teile on esitatud süüdistus, s.t et alates sellest hetkest olete ametlikult süüdistatav teatavates õigusrikkumistes, ning kuulab teid üle seoses väidetavate tegudega (või tegudega, mille toimepanemises teid süüdistatakse).

Millised on minu õigused eeluurimiskohtuniku toimetatava ülekuulamise ajal?

Teil on õigus saada teavet kõigi õigusrikkumiste kohta, mille toimepanemises teid süüdistatakse, ning menetlustoimingute kohta, mis on seotud kuriteo või õigusrikkumisega, mis avastati toimepanemise ajal või vahetult pärast seda või eeluurimise ajal.

Eeluurimiskohtunik peab teavitama teid teie õigusest kasutada oma valitud advokaadi abi. Ta peab seda tegema kirjalikult enne ülekuulamist ning võtma teilt teile mõistetavas keeles kinnituse selle kohta, et teile on sellest teatatud. Kui te endale advokaati ei vali, peab eeluurimiskohtunik määrama teile valveadvokaadi, kui te seda taotlete.

Teid võib üle kuulata ainult advokaadi juuresolekul, välja arvatud juhul, kui te sellest õigusest sõnaselgelt loobute.

Teil on õigus kohal olla, kuid te võite vastamisest keelduda. Teid tuleb sellest õigusest teavitada.

Teil on alati õigus võtta antud ütlused tagasi; ülestunnistust saab teie vastu kasutada ainult siis, kui see on antud sunduseta ja vabatahtlikult.

Teil on õigus esitada tunnistajatele küsimusi.

Teil ei ole õigust suhelda advokaadiga enne esialgse ülekuulamise lõppu. Kohtunik võib põhjendatud otsusega keelata teil kuni 10 päeva oma sugulaste /sõpradega (kirjalikult) suhelda.

Kas mul on võimalik kasutada tõlki, kui ma keelt ei valda?

Eeluurimiskohtunik peab kasutama ülekuulamisel tõlki, kes tõlgib kõik küsimused ja vastused ning teie ütlused, kui protokoll teile uuesti ette loetakse.

Kas mind võidakse minu päritoluriigi tagasi saata?

Ei. Kui teie päritoluriigi ametiasutused ei otsi teid taga sama õigusrikkumisega seoses ning kui Luksemburgi ametiasutused ei nõustu sellega, et eeluurimine või uurimine toimub teie päritoluriigis, olete sunnitud jääma Luksemburgi ja vajaduse korral vangistusse.

Kas soovitakse saada teavet karistusregistris minu kohta sisalduva teabe kohta?

Praktikas kontrollivad politseiasutused uurimise osana teie tausta ning sellest tulenevalt ka teie karistusregistri andmeid.

Kas mulle öeldakse, millised tunnistajad on süüdistuse toetuseks ütusi andnud ning milliseid muid tõendeid on minu vastu kogutud?

Kasutades õigust tutvuda toimikuga, mis toimub tavaliselt advokaadi vahendusel, võite saada teavet selle kohta, millised tunnistajad on süüdistuse toetuseks ütlusi andnud ning milliseid muid tõendeid on teie vastu kogutud. Teil on juurdepääs teid käsitlevale toimikule pärast esialgset ülekuulamist. Samuti võite te igal ajal taotleda eeluurimiskohtunikult luba tutvuda toimikus sisalduvate tõenditega.

Kas mind vabastatakse või hoitakse vahi all?

Pärast süüdistuse esitamist ja ülekuulamist võib eeluurimiskohtunik teid vabastada. Samuti võib ta kohaldada teie suhtes eelvangistust, andes välja kinnipidamismääruse. Sellisel juhul viib politsei teid vanglasse. Eeluurimiskohtunik võib keelata teil välismaailmaga suhelda, kui see on uurimise jaoks vajalik. Kui see keeld tühistatakse, võite helistada vanglast oma sugulastele või sõpradele, järgides vangla rangeid eeskirju.

Teil on õigus taotleda ajutist vabastamist igal ajal menetluse käigus. Sellise vabastamise suhtes võib kehtida kaitsjoni maksmise kohustus ning teilt nõutakse elukoha valimist Luksemburgis.

Kas ma võin eeluurimise ajal riigist lahkuda?

Üldjuhul lubatakse teil eeluurimise ajal riigist lahkuda, kui te ei viibi vanglas. Kuid kui teile mõistetakse lühiajaline vangistus või teile määratakse rangem karistus (juhul kui maksimaalne karistus on vähemalt kaheaastane vangistus juhul, kui te elate Luksemburgis), võib eeluurimiskohtunik või kohtunike kolleegium kinnisel nõupidamisel anda korralduse kohtuliku kontrolli teostamiseks, mis hõlmab näiteks kohustust mitte lahkuda eeluurimiskohtuniku kindlaksmääratud territooriumilt.

Mulle on teises liikmesriigis sama kuriteo eest juba süüdistus esitatud. Mis juhtub sellisel juhul?

Kui tehilolud on samad, võib teid sama õigusrikkumise eest karistada ainult ühe korra, kuid kahekordne kohtu alla andmine on võimalik, kui teie päritoluriigis ei ole lõplikku kohtuotsust tehtud. Kui kõnealuses liikmesriigis on uurimine pooleli, võidakse teid sellele riigile välja anda, et teie üle saaks kohut mõista selles liikmesriigis ning mitte enam Luksemburgis.

Teie vabastamise käsitlemine kohtunike kolleegiumi kinnisel istungil (4)

Kui mind on kinni peetud, siis kuidas ja kellelt saan ma taotleda ajutist vabastamist?

Te võite taotleda enda vabastamist igal ajal eeluurimise käigus. Samuti ei ole piiratud vabastamisaotluste esitamise kordade arv. Tegemist on ringkonnakohtunike kolleegiumi kinnisele nõupidamisele esitatava lihttaotlusega.

Juhul kui te olete ajutiselt eelvangistuses, võite taotleda ka ajutist vabastamist, esitades personalile lihtsa kirjaliku taotluse.

Milline on menetlus ja selle kestus?

Teie taotlust arutatakse kiireloomuliselt ning hiljemalt kolme päeva jooksul pärast ajutise vabastamise taotluse esitamist. Teid kui süüdistatavat tuleb ära kuulata ning kui see on asjakohane, siis tuleb ära kuulata ka teie advokaat. Ringkonnakohtunike kolleegium teeb kinnisel nõupidamisel otsuse eeluurimiskohtuniku kirjaliku ja põhjendatud arvamuse alusel.

Kas mind saab ajutiselt vabastada teatava rahasumma (kaitsjoni) vastu?

Jah, kriminaalmenetluse seadustikus on sätestatud kaitsjoni tingimused. Kohus võib teid ajutiselt vabastada sellise summa eest, mida ta peab asjakohaseks. See summa tagab, et te ilmutate taas eeluurimiskohtuniku ette ja kohtusse, ning aitab tagada karistuse jõustamise ning trahvide ja kohtukulude tasumise.

Kas ajutise vabastamise korral kohaldatakse minu suhtes järelevalvet?

Teid võidakse vabastada tingimusel, et te jääte kohtu järelevalve alla. Ametiasutused võivad kehtestada teile teatavad kohustused, näiteks teatavate inimestega kohtumise või reisimise keeld.

Kas kohtu otsuseid saab edasi kaevata?

Teie vabastamise korral võib riigiprokurör ühe päeva jooksul alates otsuse tegemisest esitada otsuse peale apellatsiooni. Sellisel juhul jääte kuni apellatsioonikohtu otsuseni vahi alla.

Te võite alati esitada apellatsioonikohtule kaebuse kohtu otsuse peale, millega keelduti teie vabastamisest.

Kriminaalasja uurimine riigiprokuröri/eeluurimiskohtuniku poolt ning teie kaitseõigused (5)

Mida saab eeluurimiskohtunik teha?

Eeluurimise ajal võib eeluurimiskohtunik kasutada hulka erinevaid vahendeid toimepandud õigusrikkumise tehilolude kindlaksmääramiseks.

Näiteks võib eeluurimiskohtunik korraldada läbiotsimise, kuulata ära tunnistajad, korraldada vastastamisi või tellida ekspertiisi või isegi lasta telefonikõnesid pealt kuulata või telefonikõne järgi isiku asukohta kindlaks määrata ning korraldada isegi salaoperatsioone.

Kas ma saan esitada apellatsiooni uurimistoimingu peale?

Teil on õigus taotleda ringkonnakohtunike kolleegiumilt kinnisel nõupidamisel uurimistoimingu tühistamist.

Selline taotlus tuleb esitada eeluurimise ajal viie päeva jooksul pärast seda, kui te sellisest toimingust teada saite. Kui te ei esita tühistamisaotlust eeluurimise ajal, siis hiljem ei ole teil võimalik kohtumenetluse ajal sellist taotlust esitada.

Milliseid muid apellatsioone saan ma esitada?

Lisaks kõnealustele tühistamisaotlustele võite eeluurimise ajal samuti taotleda seaduses sätestatud õiguse järgimist või kasutamist. Kui teie taotlust ei menetleta või ei rahuldata, võite selle taotluse seejärel esitada mõnele muule kohtule põhjendusega, et kohtumenetlus ei olnud õiglane.

Mida ma saan eeluurimiskohtunikul teha paluda?

Te võite oma advokaadi kaudu paluda, et eeluurimiskohtunik teeks toiminguid, mis aitaksid teie süütust tõendada. Seega võite te näiteks taotleda läbiotsimist, uut istungit, teatavate teie kaitseks kutsutavate tunnistajate ülekuulamist, vastastamise korraldamist või ekspertiisi algatamist.

Te võite esitada kohtunikule mis tahes dokumente eesmärgiga tõendada oma süütust või taotleda kohtuniku korralduse alusel konfiskeeritud dokumentide ja vara tagastamist või pangakontode vabastamist.

Uurimise lõpetamise ja asja kohtule arutamiseks edastamise menetlus (6)

Mis juhtub siis, kui uurimine on lõpule viidud?

Eeluurimiskohtunik annab määruse eeluurimise lõpetamise kohta. Sellega loeb ta täidetuks kõik oma ülesanded, mida on vaja tõe päevavalgele toomiseks ja teo toimepanemises süüdistatava isiku kohtu alla andmiseks.

Millised on minu õigused pärast eeluurimise lõpetamist?

Toimik koos eeluurimiskohtuniku arvamusega tehakse teile ja teie advokaadile kättesaadavaks vähemalt kaheksa päeva enne kuupäeva, mil toimiku peaks läbi vaatama ringkonnakohtunike kolleegium kinnisel nõupidamisel. Teil on õigus näha kogu eeluurimise tulemusena kogutud teavet.

Teil on õigus esitada tähelepanekuid enne seda, kui ringkonnakohtunike kolleegium langetab kinnisel nõupidamisel oma otsuse kas teie vabastamise (süüdistusest loobumine tõendite puudumise tõttu) või asja kohtusse arutamiseks saatmise kohta (süüdistatava kohtu alla andmine).

Teil on õigus esitada eeluurimiskohtuniku ja kohtunike kolleegiumi kinnisele nõupidamise otsuse peale apellatsioon apellatsioonikohtu kolleegiumi kinnisele nõupidamisele.

Kas ma võin ennast enne asja kohtuliku arutamist süüdistuse kõigis või osades punktides süüdi tunnistada?

Luksemburgis ei ole praegu enda süüditunnistamise menetlust.

Kas süüdistust võib enne asja kohtulikku arutamist muuta?

Süüdistust võib enne asja kohtulikku arutamist muuta sõltuvalt uurimise või eeluurimise käigus väljaselgitatud asjaoludest.

Seonduvad lingid

[Karistusseadustik](#)

[Kriminaalmenetluse seadustik](#)

Viimati uuendatud: 05/04/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

3. Minu õigused kohtumenetluse ajal

Millised on kohtute pädevusvaldkonnad?

On olemas kolme liiki õigusrikkumisi, mida arutavad erinevad kohtud.

Väiksem õigusrikkumine (*contravention*) – arutab politseikohus (üks kohtunik).

Raske õigusrikkumine (*délit*) – arutab lihtmenetluse korras ringkonnakohus (kolm kohtunikku; liiklusnõuete rikkumise korral erandina üks kohtunik).

Kuritegu (*crime*) – arutab ringkonnakohtu kriminaalkolleegium (kolm kohtunikku).

Kohus võib määrata, et asja arutamine on kinnine, näiteks kui kannatanuks on laps.

Mil määral saab süüdistust kohtumenetluse ajal muuta?

Põhimõte on, et juhtumile antud õiguslik kvalifikatsioon on esialgne ning asja arutav kohus võib seda muuta.

Süüdistuse muutmise tingimus on, et kohtuasja aluseks olevad faktid on samad.

Mis juhtub, kui ma tunnistan ennast kohtumenetluse ajal süüdi süüdistuse mõnes või igas punktis?

Te ei saa ennast süüdi tunnista, kuid te saate õigusrikkumise omaks võtta. Sarnaselt võib kohtunik lükata tagasi omaksvõtmise, mis näib kahtlane. Kuid omaksvõtmine võib minna arvesse kui leevendav asjaolu.

Millised on minu õigused kohtumenetluse ajal?

Kas ma pean kohtumenetluse ajal kohal viibima? Kas see saab toimuda minuta?

Te peate kohtus kohal viibima, välja arvatud juhul, kui teil on mõjuv põhjus, näiteks kui te esitate arstitõendi. Sellisel juhul võib kohtumenetluse edasi lükata. Te võite samuti teha oma advokaadile ülesandeks teid esindada, välja arvatud juhul, kui kohus nõuab teie kohalviibimist. Kuriteo arutamisel peate isiklikult kohal viibima.

Kui ma elan mõnes muus liikmesriigis, kas ma saan osaleda video vahendusel? Kas ma pean nõustuma?

Seaduses ei ole sätestatud võimalust osaleda video vahendusel juhul, kui isik elab teises liikmesriigis.

Kas ma pean viibima kohal kogu kohtumenetluse vältel?

Jah, sest kohtunik võib tahta teid mis tahes ajal küsitleda.

Kas ma saan kasutada tõlgi abi, kui ma ei mõista kohtumenetluse keelt?

Teil on õigus kasutada tasuta tõlgi abi, kui te ei mõista või ei räägi kohtumenetluse keelt. See on põhiõigus, mis on tagatud Euroopa inimõiguste kaitse konventsiooniga. Toimikus sisalduvaid dokumente seevastu ei tõlgita.

Kas mul on vaja advokaati? Kas mulle võimaldatakse advokaat? Kas ma võin advokaati vahetada?

Teil on õigus end kaitsta või kasutada enda valitud kaitsja abi. Kui teil ei ole piisavalt vahendeid kaitsjale maksmiseks, on teil õigus kasutada nn valveadvokaadi abi, s.t saada tasuta õigusabi. Te võite alati advokaati vahetada.

Kas ma saan kohtuistungil sõna võtta? Kas ma pean kohtuistungil sõna võtma või on mul õigus vaikida, s.t õigus keelduda ütluste andmisest enda vastu?

Teil on õigus võtta sõna süüdistuse kõigi punktide kohta. Teil on samuti õigus vaikida teie vastu esitatud süüdistustega seoses.

Mis on selle tagajärjed, kui ma kohtus tõtt ei räägi?

Kui te ei räägi kohtumenetluse ajal tõtt, riskite saada rangema karistuse.

Kas ma võin vaidlustada minu vastu esitatud tõendeid? Kuidas? Miks?

Te võite vaidlustada teie vastu esitatud tõendid mis tahes vahenditega, nt tunnistajate, dokumentide, väidete või ekspertide abil.

Mis laadi tõendeid võin ma esitada enda kaitseks?

Kohus peab kaaluma igat laadi tõendeid.

Millistel tingimustel võin ma neid tõendeid esitada?

Selliseid tõendeid võib esitada kahel tingimusel. Esiteks tuleb need lisada toimikule nõuetekohasel viisil ning teiseks peab nende üle olema toimunud poolte avalik arutelu avalikul istungil.

Kas ma võin kasutada enda kasuks kõnelevate tõendite saamiseks eradetektiiv? Kas sellised tõendid on vastuvõetavad?

Detektiivi kasutamine tõendite saamiseks ei ole keelatud, kuid detektiiv peab olema toiminud täiesti õiguspärasel viisil.

Kas ma võin või kas minu advokaat võib esitada küsimusi teistele tunnistajatele? Kas ma võin või kas minu advokaat võib nende sõnad kahtluse alla seada?

Tunnistajate küsitlemise õigus on üks Euroopa inimõiguste kaitse konventsiooni artikli 6 lõikes 3 sätestatud kaitseõigus. Eesmärgiga teid süüst vabastada võib kaitse kutsuda tunnistajaid ja küsitleda neid samamoodi nagu teie vastu kutsutud tunnistajaid.

Kas arvesse võetakse minu kohta karistusregistris sisalduvat teavet?

Kohtumenetluse ajal edastatakse kohtule kõik andmed, mis on kantud karistusregistrisse teie varasemate süüdimõistmistega kohta.

Kas arvesse võetakse varasemaid süüdimõistmisi teistes liikmesriikides?

Korduva rikkumise puhul seda ei tehta. Tingimisi karistuse määramisel võetakse seda arvesse.

Millised on kohtumenetluse võimalikud tulemused?

Teid võidakse kas täielikult või osaliselt õigeks mõista. Karistus sõltub sellest, mis liiki õigusrikkumises teid süüdi mõisteti.

Kriminaalkaristused on:

eluaegne vangistus või vangistus 5 aastast 30 aastani;

rahaträhv alates 251 eurost;

erikonfiskeerimine;

tiitli ja kraadi äravõtmine või ülesannetest, töökohalt või avalikust teenistusest vabastamine;

teatavate kodaniku- ja poliitiliste õiguste äravõtmine;

ettevõtte sulgemine või äritegevuse lõpetamine;

süüdimõistva otsuse või selle väljavõtte avaldamine või avalikustamine süüdimõistetu kulul;
teataval tegevusalal tegutsemise keeld.

Karistused raskete õigusrikkumiste eest:

vangistus (8 päevast kuni 5 aastani);
rahaträhv alates 251 eurost;
erikonfiskeerimine;
teatavate kodaniku- ja poliitiliste õiguste äravõtmine;
ettevõtte sulgemine või äritegevuse lõpetamine;
süüdimõistva kohtuotsuse avaldamine või avalikustamine;
teataval tegevusalal tegutsemise keeld;
teatavate sõidukite juhtimise keeld;
vähem kui 6-kuulise vangistuse korral võib kohtunik asendada karistuse 40–240-tunnise üldkasuliku tööga.

Karistused väiksemate õigusrikkumiste eest:

rahaträhv 25 eurost 250 euroni, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti;
erikonfiskeerimine;
teatavate sõidukite juhtimise keeld.

Teile määratakse vabadusekaotus. Millised on teie võimalused selle kandmiseks?

Luksemburgis otsustab vabadusekaotuslike karistuste kandmise viiside üle riigiprokurör kohtuniku osaluseta.

On mitu võimalust.

Karistuse kandmine ositi

Karistuse ositi kandmine võimaldab vangil, kes ei kujuta endast ohtu, kanda karistust kindlaksmääratud ajavahemike kaupa.

Osaline vangistus

See süsteem võimaldab vangil tegeleda oma kutsealal või jätkata hariduse omandamist või koolitustel osalemist väljaspool vanglat.

Tingimisi vabastamine

See võimaldab kinnipeetava vabastada enne karistusaja lõppu.

Lühiajaline väljasõit

Lühiajaline väljasõit on luba lahkuda vanglast kas teatavaks osaks päevast või 24tunnisteks ajavahemikeks, kusjuures see aeg loetakse karistusaja hulka.

Tingimisi karistus

Tingimisi või alalist vabastamist silmas pidades võib määrata tingimisi karituse neile kinnipeetavatele, kelle käitumine eelnevalt võimaldatud väljasõidu ajal on hinnatud positiivseks.

Elektronilise valve võru

Selle kasutamist ei reguleerita veel ühegi seadusega.

Milline on kuriteo ohvri roll kohtumenetluse ajal?

Kuriteo ohvrit võib tunnistajana üle kuulata. Ta võib algatada ka tsiviilasja, nt nõuda kahjutasu. Ohver võib esitada märkusi arutatava õigusrikkumise ja selle tagajärgede kohta. Ta võib esitada apellatsiooni kohtuotsuse peale, kuid ainult oma tsiviilhuvide osas.

Seonduvad lingid

[Kohute korraldus](#)

[Karistusseadustik](#)

[Kriminaalmenetluse seadustik](#)

Viimati uuendatud: 05/04/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

4. Minu õigused pärast seda, kui kohus on otsuse langetanud

Kas ma võin edasi kaevata?

Teil on õigus esitada kohtuotsuse peale apellatsioon 40 päeva jooksul alates kohtuotsuse tegemise kuupäevast, esitades kohtule vastava avalduse. Apellatsiooni võib esitada ka ainult karistumäära või tsiviilhagi summa peale.

Kohute pädevus

Väiksem õigusrikkumine (*contravention*) – arutab politseikohus; apellatsiooni arutab kriminaalkohus.

Raske õigusrikkumine (*délit*) – arutab kriminaalkohus; apellatsiooni arutab apellatsioonikohus.

Kuritegu (*crime*) – arutab ringkonnakohtu kriminaalkolleegium; apellatsiooni arutab apellatsioonikohtu kriminaalkolleegium.

Mis juhtub, kui ma esitan apellatsiooni?

Apellatsioonist teavitatakse 24 tunni jooksul selle kohtu riigiprokuröri, kus apellatsiooni hakatakse arutama. Määratakse apellatsioonistungi kuupäev ning see tehakse teile teatavaks.

Kui kaua võtab aega apellatsiooni läbivaatamine?

Apellatsiooni läbivaatamine võtab aega mitu kuud.

Kas ma võin apellatsioonimenetluses esitada uusi tõendeid? Milliseid eeskirju kohaldatakse?

Teil on õigus esitada apellatsioonimenetluse osana uusi tõendeid. Kehtivad tõendite suhtes kohaldatavad eeskirjad. Kohus aktsepteerib kõiki talle esitatud õiguspäraselt saadud tõendeid. Kohus ei aktsepteeri siiski menetluslikke tõendeid, nagu dokumendi õigustühisus, mis oleks tulnud tõstatada algse kohtumenetluse raames.

Mis juhtub apellatsioonistungil ning millise otsuse võib kohus teha?

Kohtunik vaatab faktid uuesti läbi, kuid põhimõtteliselt tunnistajaid uuesti üle ei kuulata, välja arvatud juhul, kui kohus seda vajalikuks peab. Samaselt võib kohus küsitleda uusi tunnistajaid, kui see on vajalik.

Üldiselt ei saa apellatsioonikohus suurendada madalama astme kohtu määratud karistust, kui kohtuotsuse vaidlustas ainult süüdistatav. Sellisel juhul võib kohus jätta määratud karistuse jõusse või seda vähendada. Karistuse suurendamine on võimalik ainult siis, kui kohtuotsuse on vaidlustanud ka riigiprokurör.

Seda teeb riigiprokurör tavaliselt siis, kui süüdistatav esitab apellatsiooni kohtuotsuse kriminaalosa peale.

Mis juhtub, kui apellatsioon rahuldatakse või kui seda ei rahuldata?

Teil on õigus esitada järgmise astme apellatsioon (kassatsioonkaebus). Kassatsioonikohtus piirduvad ainult õiguslike aspektide kontrollimisega ning ei aruta enam faktilisi asjaolusid.

Kas ma saan hüvitist, kui esimene otsus oli vale? Millises summas? Kuidas?

Teil on õigus saada hüvitist ainult alusetu vangistuse korral. Seda õigust saavad kasutada kõik isikud, keda on kinni peetud rohkem kui kolm päeva, tingimusel et kinnipidamine või selle jätkamine ei toiminud teie enda süül.

Kui minu apellatsioon rahuldatakse, siis kas minu suhtes langetatud kohtuotsus jääb minu karistusregistri andmetesse?

Kui teie apellatsioon rahuldatakse ja selle tulemusena mõistetakse teid õigeks, ei kanta teie suhtes langetatud kohtuotsust teie karistusandmetesse.

Kas mul on võimalik uuesti apelleerida, kui esimene apellatsioon tulemust ei anna? Kellele? Millistel tingimustel?

Kõik isikud, keda käsitatakse lõplikus otsuses kuriteo või õigusrikkumise toimepanijana, võivad taotleda läbivaatamist järgmistel tingimustel: pärast kuriteos või õigusrikkumises süüdimõistmist mõistetakse sama teo eest süüdi teine isik ning need kaks süüdimõistmist ei saa koos eksisteerida. Sellisel juhul on nende kahe otsuse vasturääkivus tõend sellest, et üks neist isikutest on süütu;

ütlusi andnud tunnistajad mõistetakse hiljem süüdi valevande andmises;

pärast süüdimõistmist ilmneb asjaolu või seni teadmata tõend, mis teid osaliselt või täielikult süüst vabastab;

pärast mõrvas süüdimõistmist esitatakse tõendid, mis annavad piisavalt alust arvata, et väidetav ohver on elus;

Euroopa Inimõiguste Kohus sedastab, et isik on kriminaalasjas süüdi mõistetud vastuolus inimõiguste kaitse konventsiooniga.

Läbivaatamisaotluste kohta teeb kassatsioonikohtuna otsuse ülemkohus.

Millal muutub süüdimõistev kohtuotsus lõplikuks?

Süüdimõistev kohtuotsus muutub lõplikuks, kui on kasutatud kõik võimalused apellatsiooni esitamiseks, sealhulgas kui on möödunud apellatsiooni või kassatsioonkaebuse esitamise tähtajad.

Kui ma olen pärit teisest liikmesriigist, siis kas mind võib pärast kohtumenetlust riigist välja saata?

Teid kui teise liikmesriigi kodaniku võidakse pärast kohtumenetlust riigist välja saata, kui tõsised rahutused takistavad avaliku korra säilitamist. Kolmanda riigi kodanik võib taotleda enda vabastamist pärast seda, kui ta on kandnud ära poole talle määratud vanglakaristusest, tingimusel et ta esitab kirjaliku lubaduse Luksemburgi enam mitte kunagi tagasi pöörduda.

Te võite esitada enda väljasaatmist käsitleva rändeministeeriumi otsuse peale apellatsiooni halduskohtule.

Mis saab süüdistuse esitamist või süüdimõistmist käsitlevast teabest?

Teave teie süüdimõistmise kohta lisatakse teie karistusregistri andmetesse – fail, kus registreeritakse Luksemburgi kriminaalkohtu süüdimõistvad otsused.

Kuidas ja kus seda teavet hoitakse?

Karistusregistri andmeid hoitakse digitaalse andmebaasina peaprokuratuuris ja selle üle teostab järelevalvet riigiprokurör. Teie kohta sisestatakse andmebaasi teie perekonna- ja eesnimi, teie isa ja ema perekonna- ja eesnimi ning kui see on asjakohane, siis teie abikaasa perekonna- ja eesnimi, teie sünniaeg ja -koht, elukoht ja amet; samuti võidakse teid identifitseerida isikukoodi abil.

Kui kaua seda teavet hoitakse?

Luksemburgi kohtu langetatud süüdimõistvad kohtuotsused kustutatakse karistusregistrist, kui leitakse, et te olete ära teeninud õigusliku või kohtuliku rehabiliteerimise.

Kas seda teavet võib hoida ilma minu nõusolekuta?

Karistusregistri andmete hoidmine on kohustuslik ja seda võib teha teie nõusolekuta.

Kas ma võin esitada vastuväiteid selle teabe hoidmise suhtes? Kuidas? Kellele?

Teil on õigus esitada vastuväiteid karistusregistrisse kantavate andmete suhtes; teil on õigus esitada kaebus ringkonnakohtunike kolleegiumi kinnisele istungile.

Seonduvad lingid

[Karistusregister](#)

[Karistusseadustik](#)

[Kriminaalmenetluse seadustik](#)

Viimati uuendatud: 05/04/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.

Juhime tähelepanu sellele, et käesoleva lehekülje [fr](#) originaalkeelset versiooni on hiljuti muudetud. Valitud keeleversiooni meie töötajad parajasti tõlgivad.

5 - Väiksemad õigusrikkumised

Liiklusnõuete rikkumised on sätestatud liikluseeskirjas, mis sisaldab eelkõige alkoholi tarbimisega seotud õigusrikkumisi, piirkiiruse ületamisega seotud õigusrikkumisi ning õigusrikkumisi, mis on seotud käitumisega õnnetuse korral.

Millised on alkoholi tarbimisega seotud õigusrikkumised?

Tehakse vahet eri jooeastmete vahel. Joobes juhtimise eest karistatakse, kui vere alkoholisisaldus on vähemalt 0,5 g liitri vere kohta. Alates sellest tasemest kuni alkoholisisalduseni 1,2 g liitri vere kohta on pädev politseikohus (tõsine väike õigusrikkumine). Sealt edasi on asja arutamine kriminaalkohtu pädevuses (raske õigusrikkumine).

Seaduses kirjeldatakse ka olukorda, kui juht on ilmsete jooebetunnustega. Näiteks, kui teie vere alkoholisisaldus on väiksem kui 0,5 g liitri vere kohta, kuid teil on ilmsed jooebetunnused, käsitatakse seda nii, nagu oleks teie veres alkoholi vähemalt 0,5 g liitri kohta. Samamoodi juhul, kui see tase jääb vahemikku 0,5–1,2 g liitri vere kohta, kuid juhul on ilmsed jooebetunnused, käsitatakse seda nii, nagu oleks tema vere alkoholisisaldus vähemalt 1,2 g liitri kohta.

Millised on võimalikud karistused?

Võimalikud karistused on järgmised: vangistus, rahatravh, juhtimisõiguse äravõtmine (ajutine, alaline, kohene) või konfiskeerimine. Karistus sõltub õigusrikkumise raskusastmest.

Millised on piirkiiruse ületamisega seotud õigusrikkumised?

Piirkiiruse ületamisega seotud õigusrikkumisi on kolme liiki.

Kerged väiksemad õigusrikkumised

Siia kuuluvad kõik kiiruseületamised, mis ei kuulu ühtegi muusse kategooriasse. Kerge õigusrikkumise eest määratakse karistuseks trahvinõude tasumine ning asi lõpetatakse.

Rasked väiksemad õigusrikkumised

Karistuseks on rahatravh (25–500 eurot).

Suurel kiirusel toime pandud (rasked) õigusrikkumised (ainult korduva õigusrikkumise korral pärast esimest raskemat õigusrikkumist)

Karistuseks on rahaträhv (500–10 000 eurot) ja vabadusekaotus (8 päeva kuni 3 aastat) või emb-kumb nimetatud karistustest.

Täpsema teabe saamiseks piirkiiruse ületamisega seotud künniste kohta ning kiiruseületamise raskusastmete kohta vt [transpordiküsimustega tegeleva ministeeriumi](#) veebisaiti.

Millised on õigusrikkumised, mis on seotud käitumisega õnnetuse korral?

Õnnetuskohalt lahkumine

Õnnetuse korral peate jääma õnnetuskohale (olenemata kahju laadist või ulatusest), kuni kõik uurimistoimingud on lõpule viidud. Vastasel korral olete õnnetuskohalt lahkumisega pannud toime õigusrikkumise.

Õnnetuskohalt lahkumise eest võidakse teid karistada vangistuse, rahaträhvi või juhtimisõiguse äravõtmisega.

Ohus olevale isikule abi andmata jätmine

Ohus olevale isikule abi andmata jätmine on karistatav, kui olukorras, mis ei kujuta tõsist ohtu teile ega teistele, keeldute te minemast appi isikule, kes on suures ohus, olenemata sellest, kas te avastasite sellises olukorras oleva isiku ise või teile kirjeldasid sellist olukorda teilt abi paluma tulnud isikud.

Ohus olevale isikule abi andmata jätmise korral võib teid karistada vangistusega 8 päevast kuni 5 aastani ning rahaträhviga 251–10 000 eurot või ühega neist karistustest.

Tahtmatu kehavigastuse tekitamine ja tahtmatu tapmine.

Neid juhtumeid arutab kohus eraldi kui sõidukijuhtimisega mitteseotud kohtuasju.

Seonduvad lingid

[Transpordi osakond, piirkiiruse ületamine](#)

[Uued arengud maanteetranspordis](#)

Viimati uuendatud: 05/04/2016

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.